

LIETUVOS PROFESINĖ SAJUNGA „SOLIDARUMAS“

Kodas 290806370; Ulonų 5, LT-08240 Vilnius; tel.370 5 2621743 faksas 370 5 213 3295
www.lps.lt; el.paštas: info@lps.lt; solidarumas.lt@gmail.com

Jo Ekscelencijai Lietuvos Respublikos Prezidentui Gitanui Nausėdai
LR Seimo pirmininkei Viktorijai Čmilytei-Nielsen
LR Ministrei Pirmininkei Ingridai Šimonytei

2022-09-06 Nr. 10-92

DĖL MORATORIUMO ENERGIJOS KAINŲ „LIBERALIZAVIMUI“

Lietuvos darbuotojams didelį nerimą kelią elektros energijos kainų augimas, kurį sukėlė taip vadinamas „elektros energijos kainų liberalizavimas“, pradėtas ankstesnės ir nekritiškai tęsiamas dabartinės Vyriausybės.

Energetikos ekspertų prognozės, kad artimiausiu metu kainos pasieks 5 eurus už elektros energijos kilovatvalandę, gyventojams kelia siaubą, o atsakingų valstybinių institucijų atstovų kalbos, kad 4 eurai už elektros energijos kilovatvalandę yra normalu, sukelia teisėtą Lietuvos piliečių pasipiktinimą ir abejones dėl Lietuvos Vyriausybės sugebėjimo valdyti valstybę.

Šiuo metu Lietuva gali pasigaminti tik 20-30 proc. jai reikalingos elektros energijos, nors dar prieš dešimtmetį, net uždarius Visagino AE Lietuva galėdavo pasigaminti apie du kartus daugiau elektros energijos nei jai reikėjo.

Lietuvoje vykdytas perėjimas prie „žalios energijos“ vyko per greitai, kai iškastiniu kuru elektros energiją gaminantys pajėgumai buvo uždaromi, bet jų vietoje nebuvo sukuriami panašaus galingumo „žaliosios energijos“ gamybos pajėgumai.

Nepaisant Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ prieštaravimų visos tuo metu valdžiusios Vyriausybės vykdė skubų elektros gamybos pajėgumų demontavimą, pusvelčiui į metalo laužą parduodant brangią elektros energijos gamybos įrangą, nors kitos valstybės tokius energijos pajėgumus, kurie negalėdavo savo kaina konkuruoti rinkoje, konservuodavo, kad esant reikalui vėl būtų galima gaminti visai valstybei strategiškai labai svarbų produktą - elektros energiją.

Dalis atsakingų už tuo metus sunaikintus Lietuvos elektros energijos gamybos pajėgumus asmenų iki šiol dirba valstybinėse energetikos įmonėse ir institucijose, ir mėgaujasi atlyginimais, kurie prilygsta aukščiausiems Lietuvos valstybės pareigūnų algoms.

Neturėdama savo elektros energijos gamybos pajėgumų, Lietuva dabar yra priversta pirkti iš užsienio elektros energiją daug didesnėmis kainomis nei ją būtų gaminusi tais elektros energijos pajėgumais, kuriuos per pastarąjį dešimtmetį sunaikino.

Šiuo metu Lietuva perka elektrą didžiausiomis kainomis Europoje, kurios yra dvigubai didesnės nei kaimyninėje Lenkijoje ir keturis kartus didesnės nei Ispanijoje ir Portugalijoje.

Dar labiau kainas didina tinkamai neapgalvotas elektros energijos rinkos „liberalizavimas“, įpareigojantis pirkti elektros energiją didžiausiomis, o ne vidutinėmis kainomis, net neleidžiant panaudoti visų Lietuvos elektrinės Elektrėnuose pajėgumų, kad būtų sumažintos nepaprastai padidėjusios elektros kainos!

Atsakingų valstybės pareigūnų kalbos, kad išaugusios elektros energijos kainos paskatins Lietuvos gyventojus ir įmones greičiau pereiti prie pigesnių atsinaujinančios energijos šaltinių, piktnaiviai, nes per trumpą laiką tai padaryti yra neįmanoma, ir daugeliui kelia įtarimus, kad taip bandoma nuslėpti, kad labai maža dalelė verslininkų, pasinaudodami jiems sudarytomis nepagrįstai palankiomis sąlygomis, gauna milžiniškus viršpelnius, skurdinant likusius gyventojus ir žlugdant visos Lietuvos ekonomiką.

Manome, kad yra neteisinga elektros kainų padidėjimą vartotojams kompensuoti jų pačių sumokėtais mokesčiais, kurie yra skirti jų socialiniams klausimams spręsti, o ne užtikrinti elektros energija prekiaujančių spekuliantų viršpelnius, kurie atsirado dėl ydingo elektros energijos rinkos reguliavimo.

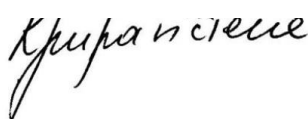
Dėl išaugusių elektros ir dujų kainų jau šią žiemą bankrutuos daugybė Lietuvos įmonių, kurios atlaikė pandemijos sukeltus sunkumus ir sėkmingai vystėsi, išaugs nedarbas, Lietuvoje prasidės ekonominė krizė ir kils socialiniai neramumai, kurie yra labai pavojingi esant nestabiliai geopolitinei situacijai, kuri kilo dėl Rusijos agresijos Ukrainoje.

Todėl raginame kuo skubiau įvesti dvylikos mėnesių moratoriumą elektros energijos kainų „liberalizavimui“ ir per tą laiką ištaisyti pastebėtas įstatymų spragas, kurias jau imasi taisyti kitos Europos Sąjungos valstybės ir Europos komisija.

Nesiėmus skubių veiksmų stabdant nežabotą elektros energijos kainų augimą, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“ pradės neterminuotas protesto akcijas ir kvies visus Lietuvos gyventojus pasipriešinti piliečių skurdinimui ir Lietuvos ekonomikos žlugdymui. Pirma protesto akcija bus surengta šių metų spalio 7 d., minint Orais darbo dieną.

Pagarbiai,

Pirmininkė

Kristina Krupavičienė